

Nela Vrtochová, 28 rokov, Bratislava

Včera a dnes

alebo modlitba za Raj

Bratislava, dnes.

Už-už do seba narazia! Odovzdane pozerala na nedočkavú škatuľu na kolesách, čo sa neľútostne tlačila na škatuľu na kolesách pred ňou, v rýchlejšom jazdnom pruhu diaľnice. Tak tvrdo, tak chladne. Ako mašina, stroj. Kto by povedal, že ju riadi človek? To ľudské... Ale v poslednej chvíli sa predné auto s pravidelne pulzujúcim blinkrom zaradilo na pravú stranu cesty a zúrivec uháňal ďalej.

„Boha, to sú autá,“ povedal otec za volantom vedľa nej. Šli na spotrebu. Všetci ich predbiehali a jej sa pred očami mihali značky Audi, Mercedes, BMW, Hyundai... Čochvíľa sa premávka zhustila, vchádzali do mesta.

Kapitálcentrum, finančné sprostredkovanie, váš kompas v zložitom svete financií! Minúta má 30 sekúnd! Nuž... veď človek za chvíľu aj uverí. Z každej strany na človeka padali nekonečné volania... stavebné sporenia a životné poisťky.

Kde to je? Vari je pravda, že ešte včera večer, len pred pár hodinami, si drhla ruky, ruky špinavé od zaschnutej živice, že ešte včera si z vlasov vytriasala ihličie? Ale hej, vedela... To preto mu na pleciah padali jej slzy, horúce a vrele a nikým nepochopené... Srdce! Srdce pukalo. Ako len mohla toľko priľnúť k miestu? Ona, ktorej v žilách koloval kus kočovnej krvi! Túúú! Dvihla hlavu. Preber sa! Preber sa, ty čudný spáč zo Slovenského raja! Tu si! V Bratislave, v rannej špičke! V realite!

Raj, pred týždňom.

„Pozri... tam, Evka,“ ukázal Matej prstom cez lúku na najbližší kopec, do tieňa medzi stromy. „Tam je Kláštorisko. Tak v strede... Ach...“ Chytil sa za hrud'. Myslí to vážne? Prekvapene na neho pozrela. Myslí... Myslí? Oči mal sklenené. Vykročil. Pomaly sa pobrali. Nevediac, netušiac, ba možno i tušiac a čakajúc, hladila pohľadom divoké farby nekosenej lúky. Slnko sa zo sebazničujúceho tepla tavelo na tekuté zlato, vylievalo sa po celom dni do šireho kraja a kde už nevládalo tiecť, padli tieň. Len taký sa zdal vtedy svet, zlatý a tmavý.

Tu, po dlhej ceste vlakom sa začínala ich púť. Boli štyria. A sama medzi mužmi (uuu, to znie!) odrazu dostala ozajstný strach, že predsa len nebude vládáť. Na pleciach jej visel batoh ako pevné rozhodnutie a podobný bol i jej krok. Lenže... Batoh bude čoraz ťažší a noha trasľavejšia... Ale tak to chcela. Výzva. Dokáže to! Dokáže prísť na miesto, o ktorom doteraz len počúvala zo zakliatych pier najbližších, študujúc tajomnú žiaru v známych tvárach, keď prišlo na meno Kláštorisko... A aká bola malá a útla, chcela spoznať také miesto, mocné miesto!

Bratislava, dnes.

„Kedy sa máš hlásiť?“ ozval sa hlas vedľa.

„Čože?“ spýtala sa.

„Na úrade... Kedy sa máš teraz hlásiť?“ To bola dobrá otázka... Dopekla! Úrad práce!

„Dvanásteho...“ odvetila neisto. Ako sa jej len chcelo zabudnúť. Nijak zvlášť chytrá, nijak zvlášť bystrá, nijak zvlášť nadaná... Absolventka, bez praxe. Z priemeru priemer... Kde hľadať? Kde sa prosiť? Dobrá práca... Raz sa jej opýtali, ako si predstavuje dobrú prácu. Dobrú prácu. Premieľala si to spojenie v ústach, na jazyku, v hlave. Chod'ťe dočerta!

Raj, pred týždňom.

Ej! Blyslo sa. Jeden, dva, tri, štyri... Zahrmelo. Koľko ešte môžu mať pred sebou? Aj by sa opýtala... Opýta sa? Aaale... Či? Nechcela vyzerat', že má dosť. Ale mala... Kráčali po skalách v potoku, sprvu plytkom, no čudné, čudné... Hladina miestami stúpala napriek tomu, že šli proti prúdu. Aký zvláštny kraj! Prazvláštny... Bolo dôležité pozerat' pod nohy, ale mohla? Mäkké skaly všade vôkol, mäkké a zelené! Objali ju, obostavali jej svet, a ten sa stal vlhkým a voňavým... Dýchala voľne a zhlboka, dýchala s pôžitkom. Azda prvýkrát v živote okúsila túto slasť, odrazu novú, spotená mohla z plných pľúc fučať.

„Jáj, to je vzduch, čo?“ usmial sa Matej s očami veľkými ako dieťa. No, nie ako na Hlavnej... Na stanici človek radšej nerozoznával, a to od pachov a smradov, až po chuť plnených zemií, hoci mohol mať vlaky akokoľvek rád. „Ale nič sa neboj, Evka,“ povedal jej. „Tu si v raji. Medzi nebom a zemou.“

Medzi nebom a zemou na železnom rebríku, na stúpačkách, na klzkých kameňoch zvierajúc v rukách červenú reťaz. I ruky boli červené...

„Vypnite si radšej mobily. Keď to tu šľahne...“ povedal Jerguš.

„No! Možno by sme sa aj skryť mali... Si predstav... Ideš po rebríku a prásk!“ uškeril sa Vincent.

„Rebríky by už nemali byť... O chvíľu sme na konci rokliny a potom pôjdeme už len po ceste.“

„Tak potiahnime ešte. Či ste unavení?“ Všetky kradmé pohľady, jeden po druhom spočinuli na Eve.

„Čo je?“ spýtala sa, akoby nechápala, čo sa deje. „Ideme, nie?“

A demonštratívne vykročila ďaleko sebaistejšie ako sa cítila (áno, všetci ju sledovali).

Popruhy batoha jej sadali na plecía čoraz neúprosnejšie a vedela, že už dlho nevydrží. Prešli toho dosť. Rozmýšľala, čo teraz asi znamená Vincov neprofesionálny odhad „ešte

chvíľu“, ktorým bol toľko povestný. S obočím ako strieška pozrela pred seba, čo ich ešte čaká. Nie, zostávalo to prekvapením...

„Vraj pre rodiny s deťmi! To určite...“ ulľavil si Vinco.

„To aby sme sa aj hanbili, páni,“ povedal Jerguš.

„Ale švihnite si, nech máme aspoň roklinu za sebou, kým je vidno a nie je búrka.“

Bratislava, dnes.

Mala by na raj zabudnúť... Čím skôr zabudne, tým to bude jednoduchšie. Aspoň na rok, kým sa vráti. Musí sa vrátiť! Jasně a jednoduché. Iné ju nezaujímalo. Iného riešenia nevidela. Od nedočkavosti sa jej oči zase plnili slzami.

„Ide niečo...? Evi!“

Jáj, aha... Pozrela napravo na cestu. „Stoj!“ Zabrzdili.

„Kde si zase? Na čo myslíš?!“ spýtal sa naštvane otec.

Musí sa spamätať, preboha, najradšej by si naľackala... „Prepáč...“ zamrmlala. Ajajaj.

„Ja viem, že si ešte mimo, plná dojmov a zážitkov, ale teraz ťa tu potrebujem a ak mi chceš v práci pomáhať, musíš sa sústrediť!“

„Áno... Ja viem...“ Ale... Chce? Chce sa učiť o vŕtacích kladivách SDS plus a SDS max, o nástavcoch, vrtákoch, o vibračných brúskach, priemyselných vysávačoch, reťazových pílach...? A chcela vôbec niekedy? Vyštudovaná historička. Hysterička, ako ju volal brat. Bola otcovi vd'ačná za príležitosť a bála sa, že ho sklame... Pretože, nie... Nechcela to. Ale skúšala. Ved' ani nepredpokladala, že ju jej práca bude baviť, akákoľvek. A hneď už vôbec nie. No mohla sa mnohému priučiť, tomu praktickému pre život, čo jej teraz toľko liezlo na nervy.

Raj, pred týždňom.

Rozpršalo sa. Booože... Kde je už tá chata? Toľko spomínajú akési svetielko, akýsi zrub stále vyzerajú, ale začínala si myslieť, že si ho len vymysleli... Ako by ho aj mohli vidieť? Lúka? Ved' okolo rástli temné stromy. Možno teda... Možno Kláštorisko naozaj ani neexistuje!

V mokrých topánkach ju omínali kamienky, pomaly mala pocit, že kráča takmer bosá. Cítila pod chodidlami výčnelky skál, každý krok ju začínal bolieť. Čo sa stalo s podrážkou jej topánok? Bola už tma, na cestu nevideli a ona ju nepoznala. Svietili si baterkami a všetko jestvujúce sa obmedzilo iba na malý okruh osvetlenej zeme. Tam, kde nedovidela, azda cesta ešte nebola a za ňou už asi aj zarástla... Nebolo nič okrem jediného, okrem kroku vpred. A vpred. A vpred a vpred a vpred... Pôjde to takto do nekonečna? A hore a dole a hore a dole... Ak sa predsa len kamsi dostanú a ona zaspí, aj v sne jej zuby budú drkotat', čo bude taká vytrasená.

„Aha tam!“ skríkol Matej a ukazoval kamsi doľava, do diaľky.

„Heheeej! Konečne!“ zasmial sa, pleskol si po stehne a pridal do kroku. Odrazu všetci pobehli. Žmúrila tam, tam do tmy. Čo? Kde? Jáj, musí zabrat', ved' jej utečú! Rozleteli sa do daždivej noci ako svätajánske mušky.

Bratislava, dnes.

„Tu máš, prosím ťa, daj si kávu,“ usmial sa na ňu otec a položil jej na stôl jeden z najväčších hrnčekov. „Kto sa má na teba takúto pozerat'...“

„Ďakujem.“ No nech sa akokoľvek premáhala, predsa len pociťovala značnú dávku podráždenia zakaždým, keď ju vyrušil z... Z čoho vlastne? Vari rozmýšľala? Spomínala? Snívala? Áno, teraz jej bude stále pripomínať, čo by mala, čo musí... Bude to robiť veľmi trpezlivo a veľmi ohľaduplne a ona... za chvíľu vyletí z kože!

„Dnes by sme mali nahodiť cenník, keď dopiješ, povedz a pustíme sa do toho.“

„Mhm...“ Nie! Nechce robiť žiaden hlúpy cenník! Nechce excelovské tabuľky, nechce výrobné čísla a nechce... Chce Kláštorisko! Ako sa vrátiť sem, do mesta, ako sa usadiť na stoličku? Ako si pohodlne sadnúť? Nejde to. Rok je príšerne veľa! Nechce zasa otupieť... Keď mozog prijme reálnejšie požiadavky, keď zistí, čo si pýtať, aby to dostala, čo očakávať, aby nebola sklamaná, s čím má byť spokojná, aby bola šťastná...

„Chutí?“ spýtal sa otec, keď si odpila. Sila! Jeden z jeho „smrťákov“. „Viem, že nedávaš cukor, ale keby si chcela, tak tu je, pohladí dušu. A v poličke máš pagáče.“

„Ďakujem,“ pokúsila sa usmiať, pagáče mala strašne rada. Je taká hrozná! Musí sa snažiť! Vedela, že ju otec očkom pozoruje.

Raj, pred týždňom.

Kláštorisko, alebo aj Skala útočiska, ležalo nad Kláštorinou roklinou, pod rozľahlými lúkami a povedľa ho z oboch strán strážili vysokánske smrekové lesy. Kedysi dávno od 13. do 15. storočia tu prebývali vo svojich celách, kamenných domcoch, kartuziáni. Katolícka rehoľa s prísnyimi pravidlami, ktorej členovia žili v úplnom mlčaní.

„Tak zase ozaj dôležité správy si písali,“ osvetľoval jeden z pravidelných návštevníkov objektu. „Napríklad: Padá na teba kameň. Alebo: Pozor skala...“ No našli sa i takí, poväčšine okoloidúci turisti, ktorí podobným rečiam verili. No, veď kto so zdravým rozumom by veril vyhláseniam, že kedysi tu v potokoch mnísi lovili veľryby? Že si ženy prehadzovali cez múr, pretože podľa regúl ženská noha nesmela prekročiť múry kláštora? „Upadá to s tými turistami, upadá...“ Dnes tu boli pravdaže už len zrúcaniny, hoci na dlhú dobu srdce Slovenského raja takmer zmizlo z povrchu zemskeho. Bol to docent Slivka, ktorý

našiel zabudnuté a vydvihol Kláštorisko spod zeme ako Atlantídu spod mora. Nanovo sa vystavala celá jedna cela, ktorých základov našli niekoľko a potiahli sa niektoré múry vyššie, tiež múry kostola. Srdce prebudené k životu začalo opäť tlčať. Chodili sem ľudia z rôznych kútov Slovenska, rôznych vekových kategórií, študenti, zamestnaní, nezamestnaní, deti i starší dospelí. Pracovali dobrovoľne za jedlo a nocľah.

Do denného režimu sa dostala rýchlo, vstávali o siedmej na raňajky, o ôsmej sa začalo robiť. Väčšinou sa murovalo, škárovalo maltou alebo sa pripravovalo drevo na zimu. Po obede sa chodilo na výlety, na túry po raji. Za pekného počasia dokonca videli i blízke končiare Vysokých Tatier. Ten pohľad vedel potešiť! A každým dňom, každou hodinou, každou minútou padala Eva čoraz hlbšie do lásky.

Práve, keď jedno oblačné dopoludnie opravovali múry pri niekdajšej pivnici, zdvihol sa vietor.

„Hí!“ skríkla, keď jej uchytilo plátenný klobúčik. A unášalo ho ďalej a ďalej, vznieslo ho ponad najvyšší kamenný múr a ani snečné hodiny ho nezastavili. Bol preč.

„Čo sa to deje?“ pýtali sa ľudia, keď začínalo fúkať stále silnejšie.

„Aha, tam! Pozrite!“ ukázal chlapec na nebo. Vzduchom letela akási šatka.

„A tam!“ zahliadla v diaľke červenú stuhu. A bielu plachtu... A košeľu... Je to vari tá Jakubova? Zvláštny kraj, pomyslela si, prazvláštny...

Čisté, nepredané bolo to miesto slovenských rozprávok. Ako dlho ešte? Umývanie zubov nad prameňom, sprcha pod žľabom v ľadovej vode... Tam človek pocítil, že žije! Tam poznala, čo má hodnotu. Totiž pravé vonia, pomyslela si v duchu. Voňala voda, voňala zem, drevo a ihličie, i slnko a kamene voňali! Kam sa oko pozrelo, kúpalo sa v zeleni, a keď si ráno umyla tvár, prebudila nielen telo a myseľ, prebudila dušu. Bola šťastná. Šťastná! Vari sa tomu pocitu môže skutočne oddať? Vari skutočne môže byť slobodná a voľná? Zadarmo? Nebolo

k tomu treba vyplniť tlačivo? Doložiť potvrdenie k potvrdeniu? Odôvodniť si nárok, zargumentovať právo? (Šetrime, kurva, tie lesy, nie?!) Veru, vedela by takto žiť...

Zobudila sa do tmy. Oj! Musí ísť! Kde je baterka? Kde, dočerta, je baterka?! Konečne si zasvietila pod nohy a potichučky zišla z podkrovia. S naľahko navlečenými topánkami otvorila vrátka cely a vyšla von. Sústrediac sa len na hrboľatú cestičku takmer vletela do lesa a dohrkotala sa až k latríne. Škárkami presvitalo svetlo. Dopekla!

„Priateľ či nepriateľ?“ ozvalo sa z búdky.

„Jáááj, rýchlo!“ skríkla zúfalo.

„Ešte chvíľku...“ Svetlo z búdky zosilnelo, vrátka sa otvorili. Jerguš. „Voľno... Nezabudni spláchnuť. Mám ťa počkať?“

„Nie, prečo?“

„Nebudeš mať strach?“ spýtal sa prekvapene.

„A z čoho, prosím ťa?“

„Ja neviem... Zo sebazoznania napríklad. Taká latrina v lese ukrýva tajomstvá o nejednom človeku,“ uškrnul sa zlomyseľne.

„Jen tady a v hrobě uleví se tobě...“ Vrátila kľúčik od latríny na miesto. A vtedy sa to stalo. V noci uprostred lesa dvihla hlavu. Dovysoka, dovysoka rástli stromy! Cez tie čierne stĺpy, cez tú temnú korunu v nesmiernom tichu svietili si stovky hviezd... Tisíce hviezd! Ach, v sebe ich mala... Každý ich má. A ona ich naraz zacítila, ako v nej žiaria, ako sa v nej rodia, ako do seba vrážajú, ako v nej umierajú.. Osvietená hviezdami, osvietená nocou. Jasná obloha, čierny raj.

Bratislava, dnes.

„Mám rozdať letáky?“ spýtala sa otca v snahe sa zavďačiť. Nesmierne ju bralo na spanie, káva zabrala len na hodinku, potrebovala sa vyvetrať. Ale najviac zo všetkého túžila byť sama.

„To by bolo perfektné,“ odvetil a Eva sa potešila, že k niečomu bude. Zobrala zo stola kôpku nastrihaných papierov s čiernobiellou potlačou, na krk si zavesila mp3 prehrávač.

„Pôjdem vrchom,“ povedala, keď mu dala pusu.

„Opatrne...“ vystríhal ju ako vždy, keď išla roznášať.

„Jasné. Zatiaľ ahoj.“ Stisla kľučku a vyšla do ulice. Spod oblakov občas vykuklo slnko. Dobré sa jej pôjde. Zamierila na cestu vedúcu vyššie, tam ešte nebola. Stálo povedľa nej veľa panelákov, čo sľubovalo množstvo schránok, no niektoré boli za vchodovými dverami s guľou, alebo mali na prízemí obchody. Podaktoré boli dokonca uzavretými komplexami. Z kôpky jej ubúdalo pomaly, kráčala ďalej, okolo poschodových domov, nedobytných hradov, popri múroch a ceduľkách s nápisom: *Pozor zlý pes!* Čochvíľa sa dostala hlbšie do centra. Ľudí pribudlo. Cesta sa rozšírila a prešla prvou križovatkou.

Veľký letný výpredaj! Všade bol veľký letný výpredaj... Až sedemdesiatpercentné zľavy! Sedemdesiatpercentné? Aká je potom pravá hodnota vecí? Čo za ne pýtajú? Peniaze... Peniaze... Potlačené papieriky. Falošné, nefalošné, všetko jedno, dávno nekryté zlatom, dávno bez hodnoty. Noviny. Denná tlač. (Ale skús ich nemať!) Jeden deň ktosi kdesi vo svete na burze predá výhodne búrské oriešky, druhý deň kúpi oceliarsky závod a na tretí ho rozpredá... Zbohom! Zbohom päťtisíc zamestnancov, čo ma je do vás, keď som vás nikdy nevidel? Ani tie búrské oriešky som nikdy nevidel. Daňové raje, biele kone, mŕtve duše... Do hája choďte! Aj pôjdete...

Deti šoférujúce terénne mercedesy, zmaľované babičky v minisukniach, škôlkari s mobilmi *Hello Kitty*... Taká doba. Doba?

Nie! Nie! Odmietala to, celou svojou dušou sa búrila! Realita? Realita?! Kde? Klamstvo! Čo znamená žiť v realite? Čo po nej všetci chcú? To je taká iná? Prepukla v plač. Ja som sa dotýkala pravého dreva, počítala som letokruhy sedemdesiatročných stromov! Váľala som sudy po divokej tráve, čo štekľila na stehnách, nie tej zelenej púšti, ktorú si pestujete za múrom! Liezli po mne mravce, štípali ma ovady a pri ušiach bzučali včely! Robila som čaj zo skutočných bylín, z pamajoránu, z mäty, nie z čajových vrecúšok! (Bio.) Hľadela som na hory, nie na plagát... Och, chcem preč, chcem tam! Tam, kde sa po daždi z kopcov parí, lúkami sa hmla prevaľuje a cestu mi kriky divých malín lemujú... A ľudia! Ľudia ako med, ako maslo. Chcem do skutočného sveta! Chcem, chcem tam žiť! Medzi kvetmi žltými a modrými, medzi drobnými kvietkami ružovými, bielymi!

Raj.

„Daj si, Evka, daj si!“ pribehli za ňou s krikom deti a čosi jej podávali.

„Čo je to?“ spýtala sa, keď si odkladala rukavice.

„To je makohovník,“ pozreli na seba potmehúdske deti.

„Čo to je?“ spýtala sa znovu, lebo mala pocit, že zle počula.

„No predsa makohovník!“ rozosmiali sa pojašene. Odokryla servítku z tanierika. Na porceláne ležali riadne kusy makového závinu.

„To ti posielala mamka.“ Makom, vďaka bohu, nešetrila.

„Ďakujem veľmi pekne,“ povedala prekvapene a pustila sa do koláča.

„Jéééj, aha, čo ona má!“ skríkol Jerguš a pribehli k nej všetci traja chalani.

„Ty kokso, aj ja chcem! Aha, jak veľa maku!“

„Nooo, tak to si dám, také si už v obchode nekúpim...“ Bašta!

„A kam zajtra, páni?“ spýtala sa s makom medzi zubami.

„Posledný deň, mohli by sme dať celodenný výlet... V pondelok už ideme het...“ povedal Vinco.

„No predsa ten Tomašák, nie? To niečo uvidíš, Evka...!“

„Ale pozor, je tam Skala samovrahov...“

„Veru, Skala samovrahov,“ prisvedčil vážne Matej. „Aj keď... Neviem, kto by sa tam zabíjal, keď prežil ten výstup hore...“

„Hej...“ zasmial sa Vinco, „ale daktorí už skočili... Mohli by sme dať ešte dačo a spojiť to, lebo veď Tomašák je síce záber, ale je to tak na dve-tri hodinky... Mohli by sme dať Suchú Belú...“

„Suchú Belú sme už dávali... Ale Prielom Hornádu!“ zaprotestoval Jerguš.

„No dobre, tak Prielom Hornádu,“ pokračoval Vincent, „smerom na Kláštornú? Keby sme nevládali, tak vybehneme odtiaľ na Kláštorisko... A potom Tomašák. Čo vy na to?“ Eva bola ticho, veď trasu nepoznala.

„Dobre... Ale počkaj... Vracat' sa budeme cez ten zabijak...“

„Mmm, budeme sa kúpať v šťavičke... Tešíš sa, Evi? Okolo samé spotené mužské telá...“

„No, veď nepochybujem, že sa mi o tom bude aj snívať...“ zasmiala sa, opäť si navliekajúc rukavice.

„Muži a ich Eva,“ žmurkol na ňu Jerguš.

„Pch! Eva a jej muži,“ opravila ho. (Cítite tam tú chémiu?)

Nasledujúci deň v nedeľu, tu sa tradícia nedeľného odpočinku podľa kresťanských zvykov prísne zachovávala, sa vydali na celodennú túru. Pridali sa k nim i tri deti, na ktoré bolo treba dávať ustavičný pozor, čo ich podstatne spomalilo, i ďalší dospelí. Zo Skaly útočiska sa na pochod vydali deviati, no už v Podlesku evidovali o člena menej. Zostal, vychutnávajúc pokoj a výhľad na Tatry. Po Prielome Hornádu ich opustilo jedno dievča, cestu

Kláštornou roklinou poznalo veľmi dobre a silno ju upodozrievali (pubertáčku), že jej šli hrozne na nervy.

„Oj, voľajako nás ubúda... Dúfam, že sa všetci vrátia...“

Pri Letanovskom mlyne sa napokon s dvomi deťmi odpojila ďalšia žena. Zostali opäť štyria.

A keď kríky a stromy vrhali tieň najdlhšie, po dlhej-predlhej ceste dorazili až hore, na samotnú korunu Slovenského raja, Tomášovský výhľad. Tvár mala mokrú a horúcu. To bol výstup! Poobzerala sa. Ale... Ale teraz videla, že by sa naň vd'ačne podujala každý deň.

Ticho... Ticho bolo na Skale samovrahov. Pomaly podišla ďalej a ešte ďalej, pristúpila až ku kraju, k zapadajúcemu slnku. Počúvala. Počúvali. Prižmúrené oči mali zlaté, pokožku bielu. Pred ich očami, pod ich nohami dýchal skutočný raj. Duša v tele zachvela sa ani tóny fujary... Kopec do kopca tajomne a divo vrastal, v tieni roklin vodou spájal sa, ten taj túžby, taj milovania. Podivné, podivné, podivné... Smútku vlny... Vlny zbožných želaní... Žeravé a temné... Dávne... Pichľavé kopcov vlny.

Áno... Hlava sa zatočila, áno, človek by sa rozplakal... A áno! Človek by najradšej skočil! Lietať by chcel, objať ten obraz, poňať ho, uzavrieť! No beda! Úbohý na to bol... Odpusť, Bože... Tvár mala mokrú a horúcu. Nie z výstupu. Osvietená, osvietená slnkom.

Ležala tam bezmocná, pokorná, tak na hrane ako sa len dá, minúty a minúty, nemysliac na návrat, nemysliac na povinnosti, na cestu späť...

Bratislava, dnes.

„Ste v poriadku, slečna?“ spýtala sa Evy staršia pani, keď ju videla sedieť na okraji chodníka, s hlavou na kolenách. Letáky mala dávno rozdané.

„Hej, som,“ odvetila Eva a dvíhala sa zo zeme. Na ženu svojimi červenými očami radšej ani nepozrela (čo ju, kurňa, do toho, babku?!). Mala by sa vrátiť, tatko bude mať

starosť, schválne si nezobrala mobil. Ťažko-preťažko dala sa na spiatočnú cestu. Čo len bude robiť?

„No konečne, už som dostával strach!“ povedal jej otec, keď sa zjavila vo dverách.
„Kde máš mobil?“

„Zabudla som si ho,“ odvetila a sadla si na stoličku. (Otec predýchaval.) Áno, čaká ju množstvo práce, ale, čo robiť? Niečo robiť musí... Tak začne písať. Nepraktická pre dnešný svet...? Nepraktická? Vojenský vodcovia delia svet na silných a slabých, na vodcov a stádo, umelci ho delia na géniov a obyčajných ľudí, známe tváre na slávnych a neznámych a každý zo spomenutých zaraďuje seba do prvej skupiny. Ako si podelí svet ona? Čo jej bude vyhovovať viac? V ktorom z tých svetov bude king (queen)? Musí taký svet existovať! Bude ho hľadať. A nájde ho!

Raj.

„Tak... Zase o rok...“ povedal Vinco sadajúc na sedadlo autobusu. O rok... Pozrela oknom. Nechápala. Prečo to bolo tak ťažké? Hľadela na vrchy, do ich záhybov i do údolia... No najmä tam, do stredu, na miesto medzi nebom a zemou. Och, ako sa jej bridil návrat! Do klietky spať... Oči sa jej zaliali slzami. Zavrela ich. Myslela na svetlo sviečky, tam na prostom oltári z tehál, v kamennom kostole pod nočnou oblohou... Tam cítila Boha. Ona, nepokrstená, začala sa modliť. A modlila sa znova a znova. Prosím, Bože, prosím! Za korene stromov, za tie žily lesa... Za skaly a kamene! Prosím! Za mŕtvych mäkkú perinu, za tú tmavú pôdu! Ich srdcia azda stále tlčú, pumpujú vodu z útrov zeme. Za stromy, za zakliatych, čo kedysi pradávno Mor ho! kričali. A za vodu ťa prosím, za tú sladkú krv, za vlahu! Prosím, Bože! Uchovaj raj! Uchovaj raj! Uchovaj raj...

Oprela si hlavu o jeho rameno. Dušou jej zatriaslo, srdce jej pukalo, tak sa rodia rokliny! Voda sa z nich v prúdoch vyvalila, po kameňoch, po skalách tiekla, tiekla až na jeho plece.

Bratislava, o rok neskôr.

„Dobrý deň, poprosím jedenkrát Poprad-Tatry!“ zakričala s úsmevom na tetku v okienku. „Ďakujem! Prajem krásny deň.“ Žena vzduto prevrátila očami.

„Rýchlik Tatran, smer Bratislava-Vinohrady, Trnava, Trenčín, Žilina, Liptovský Mikuláš, Poprad-Tatry, Spišská Nová Ves, Kysak a Košice, stojí na nástupišti tri, koľaj desať, môžete nastupovať.“

Už idem! Idem! Takmer bežala aj s obrovským batohom. V Trnave nastúpia Vinco a Jerguš, v Piešťanoch Matej. V knižnici dostali dva týždne dovolenky, bude to krásne voľno... Ide sa omladiť, ide sa uzdraviť! A potom jej príde výplata, kúpi si ten akciový smartfón...